

Forum for natur og friluftsliv Agder
Postboks 101
4662 Kristiansand
(e-post: agder@fnf-nett.no)

Kristiansand, 21.03.17

Det kongelige klima- og miljødepartement
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse til forslag om oppheving av vannscooterforskriften

Klima- og miljødepartementet forslår å oppheve vannscooterforskriften. Forslaget innebærer at kommunene gis ansvaret for å regulere bruken av vannscootere i sammenheng med regulering av andre fartøy slik at de lokale interessene blir ivaretatt. Kommunene har hjemmel i motorferdselloven, havne- og farvannsloven, og i den sentrale fartsforskriften til å fastsette lokale forskrifter om bruk, fartsgrenser og begrensning.

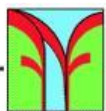
Økt konflikt dersom vannscooterforskriften oppheves

I høringsbrevet står det på s.4-5;

«En oppheving av vannscooterforskriften vil medføre at forbudssonene langs land hvor vannscootere hittil ikke har kunnet kjøre fritt, fjernes. Det er grunn til å tro at en slik liberalisering vil føre til økt vannscootertrafikk. Dette vil sannsynligvis øke potensialet for konflikter mellom vannscootere og andre interessegrupper slik som hyttefolk og fastboende, båtfolk og andre utøvere av friluftsliv. Økt bruk av vannscooter antas også å kunne medføre visse negative effekter på natur...»

Store deler av Agderkysten opplever allerede høy konflikt mellom forskjellige brukergrupper. «Sol, sommer og Sørland» tiltrekker seg hyttefolk og turister, noe som gjenspeiles i en utstrakt fritidsbebyggelse langs kysten, økende fritidsbåttrafikk, større bryggeanlegg og et stort press i strandsonen. Badende, kajakkpadlere, båtførere, fritidsfiskere, vannsportutøvere, og dykkere bruker de samme områdene, og man ønsker tilgjengelighet for alle.

Etter at vannscooterforskriften ble innført i 2013, har stadig flere skaffet seg vannscootere. Salget økte med 50 % fra 2014 til 2015 (<https://www.nrk.no/sorlandet/salget-av-vannscootere-oker-mest-pa-sorlandet-1.13041231>). Likevel har vannscooterforskriften hatt en dempende effekt ved restriksjonene den innebærer i forhold til vanlige fritidsbåter. Vi mener derfor at vannscooterforskriften fungerer som et konfliktdempende tiltak langs en kyst som allerede er sterkt belastet med motorferdsel til sjøs.

Økt vannscootertrafikk vil være med å bidra til økt trafikk av motordrevne fartøy i skjærgården, og vil bidra til økt forurensing gjennom utslipp og støy, noe som påvirker natur og miljø negativt. Mange vannscootere brukes som leketøy og har uforutsigbare kjøremønstre, i tillegg til høye topphastigheter. Hvilke konsekvenser dette kan ha for biologisk mangfold langs kysten bør utredes skikkelig, spesielt nå som vi opplever en tilbakegang i sjøfuglbestandene. Den samlede belastningen for naturmangfoldet langs Sørlandskysten er stort, og en oppheving av vannscooterforskriften kan føre til ytterligere belastning.

Om kommunenes ansvar dersom vannscooterforskriften blir opphevet

I høringsbrevet står det på s.11;

«Kommuner som jobber for å begrense konflikter mellom vannscootere og andre brukergrupper, kan måtte øke ressursbruken. Departementet mener at disse kostnadene må dekkes av kommunen innenfor de til enhver tid gjeldende budsjetttrammer...»

Kommunene har mange oppgaver de skal utføre, og økonomi og statlige føringer er svært førende for hvilke oppgaver som prioriteres. Kommunestyrene er sammensatt på ulike måter fra kommune til kommune, og hvilke partier som dominerer påvirker også de økonomiske prioriteringene i en kommune.

Ved å oppheve vannscooterforskriften pålegges kommunene ytterligere oppgaver, og ytterligere utgifter. FNF Agder er bekymret for at dette skal medføre at kommunene nedprioriterer arbeidet med lokale forskrifter og arbeidet for å begrense konfliktene. Nettopp av denne grunn trenger vi en sentral vannscooterforskrift som dagens.

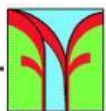
Om andre konsekvenser dersom vannscooterforskriften blir opphevet

I høringsbrevet står det på s.11;

«Det gjeldende regelverket om bruk av vannscooter, gir klare begrensninger for vannscooterbruken. Det er derfor grunn til å mene at en oppheving av vannscooterforskriften vil føre til at flere vil bruke vannscooter. Dette kan kreve noe økte ressurser til kontroll og håndheving...»

«Departementet legger til grunn at endringen i regelverket vil gi økt salg av vannscootere, og økt bruk av vannscootere. Dette vil trolig innebære at man får noe økt ulykkesforekomst, og således noe økte kostnader for samfunnet knyttet til disse...»

Dagens forskrifter begrenser vannscooterkjøring i områder der man ikke ønsker stor trafikk, som i verneområder og elvestrekninger. Agder-fylkene har store områder som ved fjerning av vannscooterforskriften vil bli tilgjengelig for vannscootere dersom kommunene ikke setter lokale forskrifter. Vi har flere vernede vassdrag, Mandalselva er en nasjonal lakselv, og langs kysten finner vi en rekke sjøfuglreservater, landskapsvernområder og Raet nasjonalpark. Vannscooterkjøring vil

komme i konflikt med mange av verneverdiene i disse områdene. Dersom vannscooterforskriften oppheves, og kommunene ikke prioriterer å få lokale forskrifter raskt på plass, kan uvettig vannscooterkjøring gjøre stor skade på kort tid. Sjøfuglbestandene er i tilbakegang, og andefugler kan være spesielt sårbare for den tilleggsbelastningen et «frislipp» av vannscootere medfører.

Miljødirektoratet har nettopp fastsatt en ny forskrift om jakt- og fangsttider (<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2017-01-25-106>) som gjelder fra 1.april 2017, og på grunn av tilbakegang i bestandene for sjøfugl er de ikke lenger jaktbare arter, med unntak av storskarv. Av andefugler har nedgang i bestand ført til at ærfugl ikke lenger er jaktbar art i Vest-Agder. Med dette håper man å kunne øke bestandene av disse artene. Men hvordan vil en økt ferdsel av raske vannscootere med uforutsigbare kjøremønster påvirke sårbare bestander i deres leveområder? Spesielt sårbare perioder som mai og juni der ærfuglen svømmer rundt med sine ungekull, og om sommeren når andefugler mister vingefjærene, er også perioder der ferdselen på sjøen er svært stor fra før av. Vil en oppheving av vannscooterforskriften føre til at andre tiltak som endring i forskrift som jakttider ikke nytter, og egentlig er helt bortkastet?

Det har allerede vært krevende å drive kontroll og håndheving av dagens vannscooterforskrift. Raske fartøy uten registreringsplikt, gjør det vanskelig å anmelde ulovlig kjøring. Med økt vannscootertrafikk blir det behov for mer ressurser til kontroll og håndheving, og faren for flere ulykker øker. Stram økonomi i Agder politidistrikt gjorde at det ble varslet redusert patruljevirkosomhet langs Sørlandskysten for sommeren 2016. Heldigvis kunne UP hjelpe til slik at dette ikke ble like dramatisk som varslet (https://www.politi.no/agder/aktuelt/nyhet_16022.xml). Men FNF Agder ønsker å løfte at det allerede er manglende ressurser til å følge opp den økte trafikken i skjærgården. Dersom man i det hele tatt skal vurdere å oppheve vannscooterforskriften, må man først styrke de som skal kontrollere og håndheve bestemmelsene for motorferdsel på sjøen og i våre vassdrag.

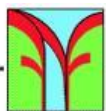
Alternativer til å oppheve vannscooterforskriften

Istedenfor å oppheve vannscooterforskriften, foreslår vi å beholde dagens forskrift, men endre noe slik at kommuner kan få mulighet til å lage lokale «vannscootersoner» der kommunen ser det hensiktsmessig. Viktig at kommunene ikke kan gi tillatelse til kjøring i verneområder eller i vassdrag/innsjøer som er en del av et vassdrag.

Krav dersom vannscooterforskriften oppheves

Dersom regjeringen velger å oppheve vannscooterforskriften, bør dette ikke skje med umiddelbar virkning fra 2017. Vi mener det kan få svært uheldige konsekvenser for natur- og friluftslivsinteresser, og at vi vil få en sommer med høyt konfliktnivå langs kysten, i våre vassdrag og i innsjøer. Mange av våre sentrale organisasjoner leverte før jul et opprop. Her var det listet opp en del punkter som kreves ivaretatt før oppheving av vannscooterforskriften. Vi gjentar disse her;

1. Obligatorisk registrering og tydelig merking av fritidsbåter, herunder vannscooter.

2. Økte ressurser til kontroll og oppsyn for håndhevelse av lovverket.
3. Det må utarbeides en statlig planretningslinje for å ivareta allmenne interesser og unngå konflikter mellom brukergrupper og med dyre- og fuglelivet på sjøen.
4. Strengere krav til restriksjoner som ivaretar dyre- og fuglelivet.
5. Økte ressurser til holdningsskapende arbeid.
6. Obligatorisk høyhastighetsopplæring for fritidsbåter, herunder vannscooter, med toppfart på over 35 knop, som skal innbefatte kunnskap om natur og miljø.
7. Det må settes nasjonale fartsbegrensninger til båttrafikken, herunder vannscooterkjøring.
8. Det må innføres støybegrensninger på vannscootere for å redusere import av de mest støyende modellene.

Konklusjon

Forum for natur og friluftsliv i Agder går imot forslaget om oppheving av vannscooterforskriften, da vi mener at dette vil føre til en enda større trafikkbelastning langs kysten, og vil føre til en enda større konflikt enn det allerede er mellom brukergrupper, spesielt langs kysten. Vi er bekymret for at kommunene vil nedprioritere regulering av ferdsel, da de allerede har svært mange oppgaver, og siden det ikke følger med midler til dette arbeidet. Det vil bli et større behov for kontroll og håndheving av lover og forskrifter, og vi er bekymret for om det finnes ressurser til dette arbeidet. Vi tror at en oppheving av vannscooterforskriften vil være negativt for friluftsliv og naturmangfold da vi vil få økt trafikk av hurtiggående vannscootere med uforutsigbare kjøremønstre, og at belastningen av motorferdsel allerede er svært høy om sommeren langs kysten. Dersom vannscooterforskriften oppheves, må det først settes inn tiltak som ivaretar sikkerhet, naturmangfold og friluftslivsverdier.

Med hilsen

Camilla Moseid

Koordinator i FNF Agder

For organisasjonene:

4H Agder

Agder botaniske forening

Aust-Agder Turistforening

DNT Sør

Naturvernforbundet Vest-Agder

Norges jeger- og fiskerforening Aust-Agder

Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen